

Com en una pel·lícula: «Abraçar la condició de fills»

Jesús explica la força de l'amor diví utilitzant una imatge amb un inici sorprenent: dos fills que menyspreen el seu pare. Un, se n'allunya i trenca tot vincle familiar; l'altre, viu amb ell, però amb el cor en la recompensa. Només quan comencin a redescobrir la seva veritat més íntima es disposaran a acollir la felicitat que busquen.

03/05/2023

Els fariseus i escribes murmuraven entre si. Ho van començar a fer quan Jesús va acceptar un publicà que volia parlar amb ell. La primera vegada que van veure quelcom així devien pensar que, com que Jesús no era d'aquella zona, podia no saber amb qui s'estava trobant; però quan, després d'advertir-lo, va anar a menjar a casa d'un altre pecador públic, és fàcil concloure que ja no els en va quedar cap dubte: «Aquest no pot ser un profeta, per molt que ho digui la gent.» Per això el criticaven a sota veu: no entenien que passés temps amb aquestes persones. Com a resposta, Jesús els va explicar tres paràboles perquè entenguessin com és veritablement l'amor de Déu.

Primer va relatar la del pastor que abandona tot el seu ramat per recuperar la seva ovella perduda (cf. *Lc 15, 4-7*). A continuació, la d'aquella dona que regira i neteja tota la casa fins que troba el dracma desaparegut (cf. *Lc 15, 8-10*). I, finalment, s'atura en un relat més llarg i detallat: la història d'un pare que és rebutjat pels seus fills (cf. *Lc 15, 11-32*).

Una vida que no és vida

«Un home tenia dos fills. Un dia, el més jove digué al pare: “Pare, dona'm la part de l'herència que em toca”. Ell els va repartir els béns» (*Lc 15, 11-12*). El fill petit reclama com un dret una cosa que encara no li pertany. No vol esperar a rebre el que en el futur serà seu i exigeix l'herència ara mateix. Sense posar-hi cap objecció, el seu pare «els va repartir els béns» (*Lc 15, 12*), tot el fruit del seu treball. I potser ho fa

perquè els seus fills han estat el motiu dels seus esforços, la raó per la qual ha forjat una hisenda prou gran com per tenir criats i camps en abundància.

«Al cap d'uns quants dies, el més jove va vendre's tot el que tenia i se'n va anar amb els diners en un país llunyà» (Lc 15, 13). «Probablement llunyà des d'un punt de vista geogràfic, perquè vol un canvi, però també des d'un punt de vista interior, perquè vol una vida totalment diversa. Ara la seva idea és: llibertat, fer el que m'agradi, no reconèixer aquestes normes d'un Déu que és llunyà, no ser a la presó d'aquesta disciplina de la casa, fer el que m'agradi, el que em complagui, viure la vida amb tota la seva bellesa i la seva plenitud».^[1]

Lluny de la seva llar, durant un període se sentiria “feliç” malgastant «la seva fortuna portant una vida

dissoluta» (*Lc 15, 13*). Finalment, tenia el que havia estat anhelant des de feia temps. Però, després, va tornar a experimentar una sensació de solitud i avorriment com la que l'havia portat a deixar la casa del seu pare, però aquesta vegada molt més gran. «Percep cada vegada amb més intensitat que aquesta vida no és encara la vida; més encara, s'adona que, si continua d'aquesta manera, la vida s'allunya cada vegada més. Tot és buit: també ara apareix de nou l'esclavitud de fer les mateixes coses».^[2]

Aquell fill havia fundat tota la seva felicitat sobre la sorra dels diners i dels plaers. Per això, quan se li va acabar el patrimoni i va arribar una gran fam a aquella regió, «començà a passar necessitat» (*Lc 15, 14*). Així de ràpida va ser la transició de l'eufòria a l'amargor. Tan desesperat estava que es va posar a cuidar porcs i «tenia ganes d'atipar-se de les

garrofes que menjaven els porcs» (Lc 15, 16). Va ser en aquell moment quan es va adonar que el seu nivell de vida estava fins i tot per sota del d'aquells animals. «Llavors reflexionà i es digué: “Quants jornalers del meu pare tenen pa de sobres i jo aquí m'estic morint de fam!”» (Lc 15, 17).

Com s'observa, al fill petit el mou l'estómac. No s'atura a pensar en el greuge que ha fet al seu pare en reclamar-li l'herència abans de la seva mort. Tampoc no considera les conseqüències que ha tingut el seu pecat per als altres: el dolor causat a la seva família, la indignació suscitada en tants coneguts, el mal exemple que ha donat i l'escàndol que ha provocat... O per a si mateix: com ha arribat a estar en la situació en què es troba, quins han estat els seus errors... Senzillament, recorda el pa que menjava a casa. I probablement li vindrien a la

memòria tants records de la seva llar: moments d'infantesa, l'afecte del seu pare, les converses amb el seu germà, la satisfacció pel deure complert després d'un dia de treball... Per això, pren una resolució: «Aniré a trobar el meu pare i li diré: “Pare, he pecat contra el cel i contra tu. Ja no mereixo que em diguin fill teu; tracta'm com un dels teus jornalers”» (*Lc 15, 18-19*).

L'anhel del pare

El seu pare no havia tornat a ser el que era. Des que el seu fill petit havia abandonat la llar, segurament apareixia trist i dolgut; qui sap què passaria pel seu cap i el seu cor. És molt probable que es preguntés sovint: «Què se n'haurà fet? On serà ara? Estarà bé?». No el preocupava tant el greuge que li havia fet i que hagués incomplert un dels manaments de la llei: «Honraràs el teu pare i la teva mare». Li

provocaria dolor pensar en el dany que s'havia causat i que el seu fill estaria patint, les conseqüències que tindrien les accions del noi en la seva vida. Perquè aquest, al cap i a la fi, era el veritable drama d'aquesta situació: el mal que s'estava fent a si mateix.

Cada dia pujava a la terrassa amb l'esperança de veure el seu fill tornant pel camí. Així van passar els mesos fins que, en una ocasió, va veure a la llunyania una persona que s'apropava a la seva hisenda. Tot i que per la distància semblava impossible reconèixer qui era, el pare ho tenia clar: era ell. «Corregué a tirar-se-li al coll i el besà» (*Lc 15, 20*).

En la profunditat del seu cor del pare anhelava aquest moment. Per això és incapaç de contenir-se. Quan el fill comença el seu discurs preparat per obtenir el seu perdó —«Pare, he

pecat contra el cel i contra tu»—, sembla que ell ni tan sols l'escolta. No li interessien les paraules calculades. L'únic que vol és festejar aquest moment sense estar-se de res: «De pressa, porteu el vestit millor i poseu-l'hi, poseu-li també l'anell i les sandàlies; porteu el vedell gras i mateu-lo, mengem i celebrem-ho» (Lc 15, 22-23). No vol que el seu fill visqui reprès en recordar els seus pecats passats. Per això li ofereix una acollida càlida, còmoda. «El pare podria dir: està bé fill, torna a casa, torna a treballar, ves a la teva habitació, prepara't i a treballar! I aquest hauria estat un bon perdó. Però no! Déu no sap perdonar sense fer festa! I el pare fa festa, per l'alegria que té perquè ha tornat el fill».^[3]

El fill se sent esglaiat davant d'aquesta manifestació d'amor. Tot i que sap que és indigne de ser considerat i tractat com a fill, no

havia deixat mai de reconèixer el seu pare com a tal. Quan comença el seu discurs preparat —«ja no mereixo que em diguin fill teu; tracta'm com un dels teus jornalers»—, no va poder evitar començar anomenant qui tenia davant com qui realment és: «Pare!» En aquell moment, es va adonar que, tot i que la fam l'havia posat en moviment, el motiu profund que l'havia portat a tornar a casa era un altre: el seu pare sempre és pare, per molt que ell no sigui digne de ser anomenat fill.

Davant de l'abraçada paterna, es comença a desfer la màscara d'autosuficiència i independència que s'havia posat quan va deixar la llar. Reconeix que la felicitat d'estar al costat del seu pare és molt més profunda que la que va poder obtenir d'altres plaers. I és també més segura, perquè ni tan sols els seus pecats li han impedit reconquerir-la: «Sí, tens raó: quina

fondària, la de la teva misèria! Per tu, on series ara, fins on hauries arribat?... “Només un Amor ple de misericòrdia pot continuar estimant-me”, reconeixies. —Consola’t: Ell no et negarà ni el seu Amor ni la seva Misericòrdia, si el busques».^[4]—

Amb el cor en el premi

Aliè a aquesta trobada, el fill gran ha passat, com sempre, el dia al camp. Des que el seu germà petit se’n va anar, ell ha hagut de treballar més i assumir més responsabilitats de les que acostumava a tenir. Els seus dies passen entre els treballs a la finca i les responsabilitats de la casa. Sovint, especialment quan les jornades són més intenses i absorbents, no pot evitar que la seva imaginació voli a onsevulga que sigui el seu germà petit.

Potser ja fa temps que va decidir oblidar-lo i és possible que, fins i tot, s’enfadi quan el seu pare fa la més

mínima al·lusió a aquest fill seu, i li retreu que s'atreveixi a continuar recordant un desagraït com aquest. Veu la tristesa als ulls del seu pare, però no està disposat a dedicar ni un segon més a qui, segons ell, és la font dels disgustos a la llar. Qui sap si, tot i els seus esforços per no pensar en ell, es troba sovint fantasiejant amb com seria la seva vida si fos ell qui hagués pres la decisió de marxar. De vegades, se sent culpable per desitjar abandonar la casa paterna, perquè no ho hauria de fer: ha de complir les expectatives que ara recauen només sobre ell, l'únic fill. Podem imaginar com caminava immers en aquests pensaments en la tornada a casa quan, en apropar-s'hi, va sentir la música i els cants. Es va sorprendre i va cridar un dels servents per esbrinar què passava. «El teu germà ha tornat. El teu pare l'ha retrobat en bona salut i ha fet matar el vedell gras» (*Lc 15, 27*).

No donava crèdit al que estava passant. Com podia tornar aquell que havia causat tant de dolor a la seva família? I, a més, li organitzen una festa! Es negava a participar en una bogeria com aquella. I quan el seu pare el va intentar convèncer perquè entrés, el fill va esclatar: «Fa molts anys que et serveixo sense desobeir mai ni un de sol dels teus manaments» (*Lc 15, 29*). Tot el que durant tant de temps havia callat va sortir a borbolls de la seva ànima. No pot anomenar pare aquell home, perquè no el reconeix com a tal. Ell, que sempre ha obeït per poder ser digne de ser anomenat fill del seu pare, per poder viure a la hisenda familiar com a fill de l'amo, no ha rebut res a canvi de la seva obediència: «tu encara no m'has donat un cabrit per a fer festa amb els meus amics» (*Lc 15, 29*).

El fill gran vivia en una lògica diferent a la del seu pare. S'havia

comportat bé i, per tant, mereixia un premi; en canvi, el seu germà, que havia actuat malament —«va consumir els teus béns amb prostitutes» (*Lc 15, 30*)—, mereixia un càstig, i no una festa. En el fons, el seu cor no gaudia de la llar paterna: la seva única esperança estava posada en la recompensa que obtindria. Per pensar en si mateix, tampoc no va ser capaç de valorar el penediment profund que hi havia darrere de l'actitud del seu germà.

La llibertat de la llar

El pare escolta amb tristesa creixent les protestes amargues del seu fill gran. Fa atenció a cadascuna de les seves recriminacions. Li dol que el seu fill estimat entengui la seva relació amb ell només en termes legals d'obediència i retribució estricta; que no hagi vist el temps passat a casa com una font d'alegria. Aquest «pot ser també el nostre

problema, el nostre problema entre nosaltres i amb Déu: perdre de vista que és Pare i viure una religió distant, feta de prohibicions i deures».^[5]

En qualsevol cas, el pare decideix no recriminar-li la seva perspectiva, ni criticar la seva visió legalista.

Tampoc no infravalora la seva dedicació i entrega, la seva fidelitat innegable i constant. No li diu: «No esperava menys de tu», ni «és el que havies de fer». En canvi, el que li proposa és una nova manera de mirar la seva presència a la casa paterna i d'entendre el que realment val la pena: «Fill, tu sempre ets amb mi, i tot el que és meu és teu» (*Lc 15, 31*). Viure amb llibertat a la llar del seu pare, gaudir de la seva condició de fill, és molt més gran que qualsevol vedell gras.

«No és emancipant-nos de la casa del Pare com som lliures, sinó abraçant

la nostra condició de fills».^[6] El fill gran, en enyorar la vida del seu germà i menysprear la seva fidelitat, està rebutjant la seva veritat més íntima.^[7] Es troba, en definitiva, en conflicte amb si mateix. «Per això, com n'és d'alliberador saber que Déu ens estima; com n'és d'alliberador el perdó de Déu, que ens permet tornar a nosaltres mateixos, i a la nostra veritable casa. En perdonar els altres, en fi, també experimentem aquest alliberament».^[8]

* * *

Jesús conclou la paràbola abruptament. Els fariseus i els escribes el miren intrigats, expectants per saber com acabarà aquesta història. Molts s'han adonat de les coincidències entre les tres paràboles: mentre l'ovella i el fill petit es perden lluny del ramat i de la llar, el dracma i el fill gran, tot i que són a casa, també estan perduts. I

Déu actua com el pastor, com la dona, com el pare.

Alguns oients entenen per què el Senyor no explica les reaccions dels fills. Què va fer el fill petit en veure's sobrepasat per la bondat del Pare? El fill gran va entrar a la festa o es va allunyar de la casa? Els publicans i els pecadors ja han respost. Ara els toca als fariseus i els escribes acceptar o rebutjar la invitació de Jesús.

Jaime Moya

[1] Benet XVI, Homilia, 18.III.2007.

[2] *Ibídem.*

[3] Francesc, Àngelus, 27.III.2022.

[4] Sant Josepmaria, *Forja*, núm. 897.

[5] Francesc, Homilia, 27.III.2022.

[6] Del Pare, Carta pastoral, 9.I.2018.

[7] Cf. *Amics de Déu*, núm. 26.

[8] Del Pare, Carta pastoral, 9.I.2018.

.....

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-es/article/com-en-una-
pel-licula-abracar-la-condicio-de-fills/](https://opusdei.org/ca-es/article/com-en-una-pel-licula-abracar-la-condicio-de-fills/)
(27/03/2025)